

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1353/2020
09.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела фалсификовање и злоупотреба платних картица из члана 225. став 4. у вези става 2., у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Бабића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Новом Саду К 214/17 од 21.07.2020. године и КВ 869/20 од 30.09.202. године, у седници већа одржаној дана 09.12.2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Бабића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Новом Саду К 214/17 од 21.07.2020. године и КВ 869/20 од 30.09.202. године и предмет враћа Вишем суду у Новом Саду на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Новом Саду К 214/17 од 21.07.2020. године делимично је усвојен захтев окривљеног, поднет путем браниоца, за накнаду трошкова кривичног поступка, па је истом на име награде и накнаде нужних издатака браниоца досуђен износ од 343.500,00 динара. Преко досуђеног износа од 343.500,00 динара, па до тражених 546.000,00 динара захтев окривљеног је одбијен као неоснован. Наложено је рачуноводству Вишег суда у Новом Саду да по правноснажности решења, у року до 60 дана, уплати износ од 343.500,00 динара, на текући рачун адвоката.

Решењем Вишег суда у Новом Саду КВ 869/20 од 30.09.2020. године жалба браниоца окривљеног је делимично усвојена, па је решење Вишег суда у Новом Саду К 214/17 од 21.07.2020. године, преиначено тако што је окривљеном на име награде и нужних трошкова браниоца, досуђен укупан износ од 373.500,00 динара, уместо првобитног износа од 343.500,00 динара, док је преко досуђеног, па до траженог износа од 564.000,00 динара, захтев одбијен као неоснован. Наложено је рачуноводству Вишег суда у Новом Саду да износ од 373.500,00 динара исплати у року од 60 дана, на рачун адвоката. Захтев браниоца окривљеног за накнаду трошкова састављања жалбе у износу од 22.500,00 динара, одбијен је као неоснован.

Бранилац окривљеног АА - адвоката Милан Бабић поднео је захтев за заштиту законитости само против правноснажног решења Вишег суда у Новом Саду КВ 869/20 од 30.09.2020. године, а из образложења захтева произилази да се побијају оба правноснажна решења, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијано решење Вишег суда у Новом Саду КВ 869/20 и предмет врати на поновно одлучивање или преиначи и окривљеном досуди трошкове у захтеваном износу.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног ББ у поднетом захтеву указује да је побијаним решењима Вишег суда у Новом Саду учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Наиме, из списка предмета произилази да је пресудом Вишег суда у Новом Саду К 214/17 од 11.06.2020. године, која је постала правноснажна дана 03.07.2020. године, између осталих и према окривљеном АА одбијена оптужба да је извршио кривично дело фалсификовање и злоупотреба платних картица из члана 225. став 4. у вези става 2 и у вези члана 33. КЗ, те је на основу члана 265. став 1. ЗКП одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда. Окривљени је преко браниоца адвоката Милана Бабића дана 16.07.2020. године поднео захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 546.000,00 динара, у којем је определио трошкове који се односе на награду браниоца, а, између осталог, определио је и трошкове на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова поступка, а све у складу са важећом Адвокатском тарифом.

Одлучујући о поднетом захтеву за накнаду трошкова поступка, Виши суд у Новом Саду је побијаним првостепеним решењем исти делимично усвојио и окривљеном досудио износ од 343.500,00 динара, те наложио рачуноводству тог суда да наведени новчани износ уплати на означени текући рачун браниоца окривљеног - адвоката Милана Бабића у року до 60 дана по правноснажности тог решења, док је преко досуђеног износа од 343.500,00 динара до траженог износа од 546.000,00 динара наведени захтев одбијен. У образложењу првостепеног решења детаљно је наведено за које процесне радње на име одбране окривљеног браниоцу припада награда и у којим износима у складу са важећом Адвокатском тарифом према висини запрећене казне за кривично дело фалсификовање и злоупотреба платних картица из члана 225. став 4. у вези става 2 у вези члана 33. КЗ (Службени гласник Републике Србије бр.85/05), а наведено је и да окривљеном нису признати трошкови на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, из разлога јер поднесак насловљен као трошковник не представља поднесак из члана 229. став 1. ЗКП, а такође ни „други поднесак“ из члана 4. став 2. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Другостепено веће Вишег суда у Новом Саду је, одлучујући о жалби браниоца окривљеног изјављеној против првостепеног решења, а у којој су поред непризнатих трошкова кривичног поступка захтевани и трошкови на име награде браниоцу за састављање жалбе, делимично усвојило жалбу, те је првостепено решење преиначио тако што је окривљеном, на име награде и нужних трошкова браниоца досуђен износ од 373.500,00 динара, уместо првобитног износа од 343.500,00 динара, док је преко досуђеног, па до траженог износа од 564.000,00 динара, захтев одбијен као неоснован. Захтев браниоца окривљеног за накнаду трошкова састављања жалбе у износу од 22.500,00 динара, одбијен је као неоснован. У образложењу другостепеног решења наведено је да се у конкретном случају на окривљеног примењује закон који је за њега најблажи, а то је Кривични законик објављен у Службеном гласнику Републике Србије бр.85/05, који је важио у време предузимања радњи поводом којих су се окривљени теретили по оптужници и који је за кривично дело фалсификовање и злоупотреба платних картица из члана 225. став 4. у вези става 2. и 3. КЗ у вези члана 33. КЗ, предвидео казну затвора од 2 до 10 година, те да је обрачун висине награде и нужних издатака браниоцу окривљеног изршен адекватном применом релевантних Тарифних бројева Адвокатске тарифе, као и да окривљеном правилно нису признати трошкови поступка на име састављања захтева за накнаду трошкова поступка, обзиром да није предвиђен Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, односно исти не спада ни у остале поднеске у кривичном поступку.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, док је одредбом става 2. тачка 7) истог члана, између осталог, прописано да трошкови кривичног поступка обухватају награду и нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП је прописано да кад се обустави кривични поступак или се оптужба одбије или се окривљени ослободи од оптужбе, изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) овог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3.), као и награда вештака и стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 23. став 1. Закона о адвокатури прописано је да адвокат има право на награду и накнаду трошкова за свој рад у складу са тарифом, коју доноси Адвокатска комора Србије, а одредбом става 2. истог члана прописано је да се висина награде за рад адвоката утврђује у зависности од врсте поступка, предузете радње, вредности спора или висине запрећене казне.

Тарифним бројем 4. Адвокатске тарифе у ставу 1. је прописано и таксативно означено за састављање којих поднесака адвокату припада награда из Тарифног броја 1, док је ставом 2. истог Тарифног броја прописано да адвокату припада 50% награде из Тарифног броја 1. за састављање свих осталих поднесака у кривичном поступку.

По налажењу Врховног касационог суда основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да нижестепени судови приликом обрачуна трошкова кривичног поступка и то награде браниоца нису узели у обзир чињеницу да је током кривичног поступка, дакле од његовог покретања па до његовог завршетка јавни тужилац, услед измена кривичног закона, више пута мењао правну

квалификацију кривичног дела које је окривљеном стављено на терет, те да стога нису правилно применили адвокатску тарифу везану за кривично дело које је окривљеном било стављено на терет.

Дакле, нижестепени судови су, имајући у виду да је у конкретном случају током кривичног поступка од стране јавног тужиоца више пута мењана правна квалификација кривичног дела које је окривљеном стављено на терет, били дужни да трошкове кривичног поступка обрачунавају према запрећеној казни за оно кривично дело за које се води кривични поступак у моменту када су од стране браниоца предузете процесне радње, а не у односу на кривично дело које је окривљеном стављено на терет у тренутку када је кривични поступак правноснажно окончан, а на шта се основано указује у поднетом захтеву.

Такође, Врховни касациони суд налази да је побијаним правноснажним решењима Вишег суда у Новом Саду на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеним одлукама о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 261. став 1. и став 2. тачка 7) и члана 265. став 1. ЗКП у вези Тарифног броја 4. став 2. Адвокатске тарифе. Ово са разлога јер окривљени, супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, има право на накнаду трошкова кривичног поступка које је имао на име заступања од стране стручног лица - адвоката и то конкретно право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка и жалбе на решење о трошковима кривичног поступка, а који трошкови, с обзиром на то да је према окривљеном правноснажно обустављен поступак, треба да падну на терет буџетских средстава, а не да исте сноси сам окривљени.

Наиме, по налажењу Врховног касационог суда, награда подразумева новчану накнаду која припада одређеном лицу за његов рад, а наведени захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у конкретном случају спада у остале поднеске у кривичном поступку, а такође у остале поднеске спада и жалба на решење о трошковима кривичног поступка, обзиром да представља поднесак у ширем смислу, тако да окривљени сходно Тарифном броју 4. став 2. Адвокатске тарифе има право на накнаду трошкова на име награде браниоцу за састављање захтева за накнаду трошкова кривичног поступка и жалбе на решење о трошковима кривичног поступка.

Како је, дакле, побијаним правноснажним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, а на шта се основано указује у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милана Бабића, то је Врховни касациони суд усвојио као основан захтев и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо побијана правноснажна решења Вишег суда у Новом Саду К 214/17 од 21.07.2020. године и КВ 869/20 од 30.09.202. године, те списе предмета вратио том суду на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди, при чему ће суд у поновном поступку отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Записничар-саветник

Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија

Невенка Важић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић